

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชัยยุทธนา วงศ์วานิช : หลักการฟังคู่กรณีทุกฝ่ายในกฎหมายอังกฤษและกฎหมายไทย

(AUDI ALTERAM PARTEM IN ENGLISH LAW AND THAI LAW) อ.ที่ปรึกษา :

ศ.ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 97 หน้า. ISBN 974-332-320-1

หลักการฟังคู่กรณีทุกฝ่ายถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานในการป้องกันตนเองตามหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ ซึ่งมีกำเนิดและพัฒนาการมาในระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์ของอังกฤษ โดยเป็นหลักวิธีพิจารณาที่เกิดจากคำพิพากษาของศาล ซึ่งในช่วงแรกเป็นหลักการที่มีผลบังคับต่อกำวินิจฉัยขององค์กรตุลาการเท่านั้น แต่ต่อมาก็ได้ถูกนำมาบังคับใช้กับองค์กรอื่น ๆ ที่มีอำนาจวินิจฉัยอันกระทบต่อสิทธิของประชาชน เช่น องค์กรที่ใช้อำนาจกึ่งตุลาการด้วย ในฐานะที่เป็นหลักกฎหมายทั่วไป สำหรับคำวินิจฉัยที่ขัดต่อหลักการฟังคู่กรณีทุกฝ่ายย่อมมีผลเป็นโมฆะ ซึ่งไม่อาจเยียวยาได้ หรือเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งสามารถเยียวยาได้ทั้งในชั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและในชั้นศาล โดยพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงของการละเมิด

สำหรับในส่วนของกฎหมายไทยนั้นแม้จะได้มีการรับรองหลักการฟังคู่กรณีทุกฝ่ายไว้ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 รวมทั้งในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและข้าราชการฝ่ายต่างๆ และพระราชบัญญัติวิชาชีพทั้งหลายก็ตาม แต่ในส่วนของผลและการเยียวยากรณีมีการดำเนินกระบวนการวิธีพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองโดยขัดต่อหลักการนี้ ซึ่งถือเป็นหลักกฎหมายทั่วไปหลักการหนึ่งกลับยังมีได้มีการกำหนดให้ชัดเจนจึงสมควรศึกษาวิจัยเพื่อให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ของกฎหมายเกี่ยวกับผลของการฝ่าฝืนและการเยียวยา โดยต้องพิจารณาถึงระดับความร้ายแรงของการละเมิดหลักการนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของการบังคับใช้หลักการฟังคู่กรณีทุกฝ่ายและเพื่อคุ้มครองสิทธิของคู่กรณีผู้ถูกกระทบสิทธิเอง

ภาควิชา ศิษย์สาส์ตรี
สาขาวิชา ศิษย์สาส์ตรี
ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติ ชัยยุทธนา วงศ์วานิช
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม